Til bestyrelsen

Ledelsessekretariatet
Campusvej 55
5230 Odense M

Tlf. 6550 1000
Fax 6550 1090
www.sdu.dk

12. august 2005
CBJ/kfm

Indstilling til bestyrelsesmødet den 23. august 2005, dagsordenens punkt 7.

Sag:

Implementering af Lov om Teknologioverførsel (Lov 483, "Tech-Trans loven".

Sagsfremstilling:

Baggrund

På baggrund af erfaringerne med L 347, Lov om opfindelser ved offentlige forskningsinstitutioner, og i forlængelse af den nye universitetslov ønskes med L 483 yderligere fokus på forskningsinstitutionernes arbejde med teknologioverførsel.

Loven

Loven har til formål at styrke konkurrenceevnen ved at fremme omsætning af ny viden og teknologi mellem offentlige forskningsinstitutioner og erhvervslivet, herunder etablering af nye forskningsbaserede virksomheder, og at underbygge samarbejdet mellem offentlige forskningsinstitutioner og fonde og foreninger (§ 1).

L 483 indebærer, at universitetet får hjemmel til at stifte og eje selvstændige aktieselskaber for teknologioverførsel. Disse aktieselskaber skal enten selv kunne varetage kommercielle opgaver med patenter og licenser eller gå sammen om etablering af fælles selskaber for teknologioverførsel, som kan stå for kommercialisering af forskningsresultater på tværs af flere institutioner. Opgaverne skal løses på markedsvilkår og med kommercielt sigte. Universitetet kan indskyde 5 mio. kr. eller

max. 3 % (for SDU's vedkommende ca. 15 mio. kr.) af vores forsknings- og udviklingsbudget i "holdingselskabet" – det såkaldte § 4-selskab. Denne mulighed erstatter universitetets muligheder for at støtte fonde og foreninger, som fulgte af den tidligere universitetslov.

§ 4-selskabet kan opfylde sit formål ved:

1) At stifte eller erhverve ejerandele i aktie- eller anpartsselskaber, der har samme formål som selskabet, d.v.s. med kommercielt sigte og på markedsvilkår at forestå teknologioverførsel. Sådanne "datterselskaber" skal stiftes sammen med en eller flere af følgende aktører: Andre aktieselskaber stiftet efter § 4, godkendte teknologiske serviceinstitutter, Vækstfonden, kommuner, amtskommuner, Hovedstadens Sygehusfællesskab og Hovedstadens Udviklingsråd, i det omfang de pågældende myndigheder har hjemmel hertil i medfør af anden lovgivning. Deltagerne skal eje selskabet fuldt ud.
2) At stifte eller erhverve aktier i aktieselskaber, der har til formål at udleje fast ejendom til forskningsbaserede virksomheder.
3) At erhverve aktier i innovationsmiljøer, jf. lov om teknologi og innovation.
4) At stifte eller erhverve ejerandele i aktie- eller anpartsselskaber, der alene har til formål at modne en opfindelse med henblik på beskyttelse af de immaterielle rettigheder.

Oversigt over mulige selskabskonstruktioner under loven.

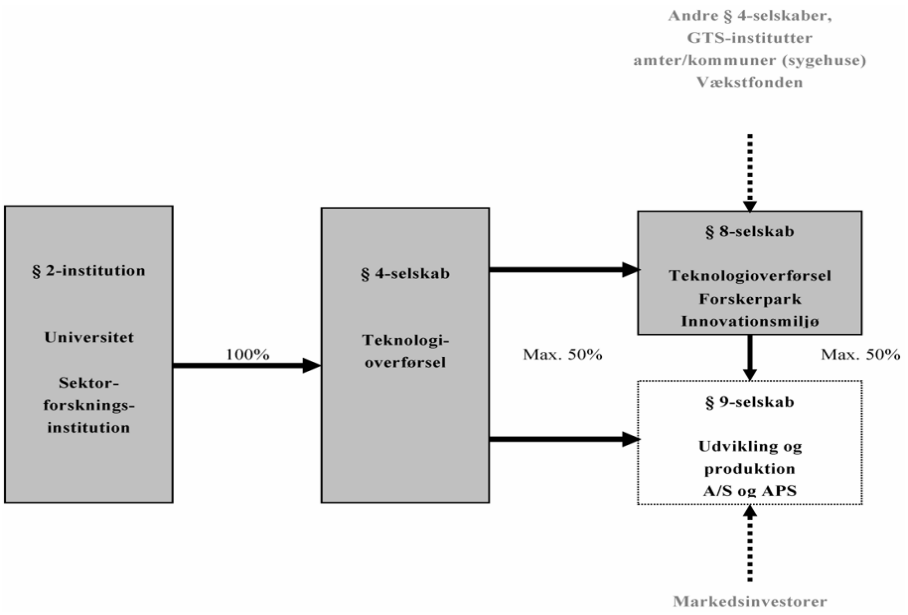

Det er lovens centrale principper, at institutionernes selskaber drives på markedsvilkår og underlægges almindelig selskabsbeskatning, at der er en adskillelse af institutionernes og selskabernes økonomi, og at institutionernes engagement ikke må give anledning til konkurrenceforvridning.

Muligheder

De for Syddansk Universitet umiddelbart mest interessante muligheder knytter sig til *4) At stifte eller erhverve ejerandele i aktie- eller anpartsselskaber, der alene har til formål at modne en opfindelse med henblik på beskyttelse af de immaterielle rettigheder.*

Det vil give universitetet mulighed for at isolere og opsamle kommercielt interessante forskningsresultater og patentansøgninger i egne juridiske enheder (§ 8/§ 9-selskaber, som oprettes af § 4-selskabet) i samarbejde med parter fra samarbejdsprojekter og eksterne investorer.

De øvrige muligheder i loven må bero på bestyrelsens ønsker/strategi med hensyn til et evt. udvidet engagement i Forskerparken/innovationsmiljøet eller ønske om på et tidspunkt, når der er taget endelig stilling til evt. overtagelse af ejendomsporteføljen, at udskille udlejningsaktiviteter i en selvstændighed enhed.

§ 4-selskabet kan oprettes som:

- Et smalt selskab med Syddansk Universitet som ejer. Selskabet efterlever de grundlæggende krav i aktieselskabsloven, d.v.s. der udpeges en bestyrelse og ansættes en driftsansvarlig. Personen må ikke samtidig være ansat på universitetet. Der indskydes et beløb i selskabet. Beløbet anvendes til i samarbejde med eksterne investorer og samarbejdspartnere at videreudvikle de af universitetets teknologier, der placeres i § 8/§ 9-selskaberne. Det smalle § 4-selskab kan evt. senere fusioneres med øvrige § 4-selskaber eller med tiden udvide bemanding og arbejdsopgaver.

- Et bredt (geografisk eller tematisk) selskab med ansatte og et anseeligt driftsbudget. Et sådant selskab kan Syddansk Universitet næppe selv udstyre med tilstrækkeligt interessante teknologier. Det må derfor forudsættes oprettet i samarbejde med øvrige forskningsinstitutioner.

Problemfelter vedr. selskabet:

- Tilbageløb til universitetet. De skattemæssige konsekvenser ved at anvende § 4-selskabet er stadig uklare – det må formodes at tilbageløbet vil blive beskattet.

- Det antages, at universitetet kan give teknologierne i kommission til § 4-selskabet og først foretage den endelige afregning/udlodning efter 1/3´s reglen, når § 4 selskabet har solgt teknologierne og de dermed er værdisat.

- § 4-selskabet antages med tiden at være økonomisk selvbærende. Dette kan være for optimistisk i lyset af, at da de letomsættelige teknologier kan formidles på andre og mere fremkommelige måder, så kan der være risiko for, at det vil være de "svære" teknologier, der placeres i §4-selskabet.

- § 4-selskabet vil have en interesse i at gøre teknologierne så salgbare som muligt. Vores interesse er desuden at sikre forskerne så frie rammer som muligt bl.a. med hensyn til publicering og samarbejde med tredie part. Der skal derfor sikres en stor forståelse for universitetets interesser i selskabet.

Anbefalinger

Loven har nu været i kraft i længere tid, og der er ikke blandt de danske universiteter taget initiativer til at bruge lovens nye muligheder. Dette har dels skabt vanskeligheder mellem institutionerne og lovgiver, der mener, at der med L 483 er givet gode muligheder for at sikre yderligere fart på kommercialiseringen af universiteternes viden, dels har det medført, at der ikke indhentes praktiske erfaringer på området, som kan bidrage til klarlægning af eventuelle behov for justeringer i regelgrundlaget.

Syddansk Universitet ønsker positivt at bidrage til en øget kommercialisering af viden fra forskningen og ønsker derfor at få mulighed for at teste lovens muligheder gennem dannelse af et § 4 selskab, enten i samarbejde med andre forskningsinstitutioner - hvis forhandlinger herom kan resultere i en snarlig stiftelse - eller ved at universitetet selv stifter et selskab. På den baggrund anmodes om bemyndigelse til at stifte selskabet med en kapital på foreløbigt 5 mio. kr. med mulighed for senere udvidelse.

Indstilling:

Det indstilles, at bestyrelsen bemyndiger rektor til at iværksætte, at universitetet stifter et § 4 holdingselskab i henhold til Lov om Teknologioverførsel (L 483).

Sagsbehandler:

Per Overgaard Nielsen
Universitetsdirektør

Direkte tlf.: 6550 1020
E-mail: pon@adm.sdu.dk